

LEKTIONSPLANERING

Årskurs: 4-6

Ämne: Svenska

Tema: Fantasi och styrka i berättelsen "Matilda"

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Betygskriterium (E)
Eleverna ska läsa och samtala om skönlitteratur, samt reflektera över innehåll och budskap.	Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som till viss del utvecklar samtalen och diskussionerna.
Eleverna ska uttrycka sig i egna texter som innehåller fantasi och kreativitet.	Eleven skriver olika slags texter med viss språklig variation, i huvudsak fungerande struktur och innehåll samt viss anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang.
Eleverna ska samtala om litterära verk, gestalta och förstå karaktärer och deras handlingar.	Eleven för enkla resonemang om innehållet i olika texter.
Eleverna ska analysera karaktärer och miljöer i böcker och kunna jämföra olika berättelser.	Eleven sammanfattar olika texter med viss säkerhet och för enkla resonemang om dessa.

[Lgr22, Svenska, Åk. 4-6]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till boken "Matilda" (10 min)

- Berätta om bokens författare, Roald Dahl, och hans stil.
- Presentera bokens huvudkaraktär, Matilda, och hennes speciella förmågor.
- Diskutera kortfattat vad som menas med en "modern saga".
- Låt eleverna fundera på vad som menas med "att hitta sin inre kraft".

2. Genomgång av bokens karaktärer och deras egenskaper (10 min)

- Beskriv Matildas familj och hennes uppväxtmiljö.
- Diskutera rektorn Trunchbulls karaktär och hur hon skildras.
- Reflektera över Matildas styrkor och vad dessa styrkor innebär för berättelsen.

- Analysera hur de olika karaktärerna utvecklas under bokens gång.

3. Fantasi och realism i berättelsen (15 min)

- Diskutera bokens fantasielement och hur dessa påverkar berättelsen.
- Reflektera över hur realistiska eller överdrivna händelserna i boken känns.
- Jämför Matildas krafter med verkliga egenskaper vi kan ha som människor.
- Låt eleverna diskutera om det finns andra böcker där huvudkaraktärer hittar sin inre kraft.

4. Avslutande reflektion och diskussion (15 min)

- Låt eleverna reflektera individuellt över vad de tycker om Matilda som karaktär.
- Diskutera elevernas åsikter om bokens budskap och dess relevans idag.
- Ställ frågor om vilken inre kraft de själva skulle vilja ha om de kunde välja.
- Sammanfatta lektionen med att tala om vikten av att tro på sig själv.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

• Matildas styrka och förmågor

Matilda är en mycket intelligent flicka, men hennes förmåga att använda sin inre kraft utvecklas senare i boken. Hon lär sig att utnyttja sina krafter för att övervinna hinder och hjälpa andra. Ett vanligt missförstånd är att alla superhjältar är fysiskt starka, men Matilda visar att inre styrka kan vara lika viktig.

• Rektorn Trunchbull

Trunchbull är en extremt sträng och orättvis rektor. Hon använder sin makt för att förtrycka elever, vilket gör henne till en av bokens största antagonister. En missuppfattning kan vara att alla auktoriteter är rättvisa; i verkligheten kan de också missbruka sin position.

• Matildas föräldrar

Matildas föräldrar är nonchalanta och inte särskilt omtänksamma, vilket gör att Matilda måste hitta sin egen väg. Detta är ett exempel på hur en negativ miljö kan påverka ett barn, men även på hur ett barn kan resa sig och hitta sin egen styrka trots svårigheter.

• Magiska element i boken

Matilda utvecklar förmågan att flytta saker med tankekraft. Detta är ett fantasi-element som inte sker i verkligheten, men fungerar som en metafor för att vi alla har krafter vi kanske inte alltid känner till.

• Moral och budskap

Boken förmedlar ett starkt budskap om att övervinna svårigheter genom självförtroende och mod. Ett vanligt missförstånd är att människor föds med förutbestämda egenskaper, medan boken visar att vi alla har möjlighet att utvecklas och förändras.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Styrka	Förmåga att hantera svårigheter, kraft att påverka eller kontrollera något.	Kommer från fornnordiska "styrkr", som betyder kraft eller makt.
Förmåga	En individs kapacitet att utföra eller åstadkomma något.	Härstammar från latin "facere", som betyder "att göra".
Magi	Övernaturlig kraft som tros kunna påverka verkligheten på ett icke-vetenskapligt sätt.	Grekiska "magia", vilket betyder trolldom eller trollkonst.
Karaktär	En individs specifika egenskaper och personlighetsdrag i en berättelse.	Från latin "character", som betyder "prägel" eller "tecken".
Antagonist	En motståndare eller fiende i en berättelse, ofta den som skapar konflikter.	Från grekiska "antagonistes", som betyder "motståndare" eller "fiende".

Diskussionsfrågor

A. Tror du att Matilda hade haft samma inre styrka om hon växt upp i en mer stödjande familj? Varför eller varför inte?

B. Om du hade haft Matildas krafter, hur skulle du ha använt dem för att förändra världen omkring dig?

C. Tror du att personer som känner sig svaga eller maktlösa kan hitta sin inre styrka på samma sätt som Matilda? Hur kan det gå till?

Aktivitet

Eleverna delas upp i små grupper och får i uppdrag att skapa sin egen karaktär med en speciell inre kraft, likt Matilda. De ska beskriva karaktärens bakgrund, styrkor, och svagheter. Därefter ska de skapa en kort scen där deras karaktär använder sin inre styrka för att övervinna ett hinder. Varje grupp ska framföra sin scen för klassen och diskutera hur deras karaktärer visar mod och styrka.

Exit-ticket

Fråga	Svar
1. Vilken är Matildas största styrka?	Matildas intelligens och förmåga att använda sina krafter.
2. Hur behandlas Matilda av sina föräldrar?	Hon ignoreras och behandlas dåligt.
3. Vad symboliserar Matildas krafter?	Hennes förmåga att stå upp för sig själv och övervinna svårigheter.
4. Hur skildras rektorn Trunchbull i boken?	Som en elak och orättvis person.
5. Vad lär Matilda sig under bokens gång?	Att använda sin inre kraft och hitta sin egen väg.
6. Varför är "Matilda" en modern saga?	För att den handlar om att övervinna hinder genom fantasi och inre styrka.
7. Hur skulle du beskriva Matildas familj?	Ointresserad och okänslig mot Matilda.
8. Vad tycker du om slutet på boken?	Eleverna kan ge sina egna åsikter.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en kort berättelse om en karaktär som de själva har skapat. Berättelsen ska handla om hur karaktären hittar sin inre styrka i en svår situation. Eleverna ska använda sig av detaljer och beskrivningar för att förmedla känslan av att karaktären utvecklas och lär sig hantera sina svårigheter.

Citat

"Ingenting är omöjligt, för det omöjliga tar bara lite längre tid." – Roald Dahl, 1988.

Detta citat speglar bokens tema om att hitta sin inre styrka och tro på att man kan övervinna hinder, oavsett hur omöjliga de kan verka.

Tags: [Lektion](#)